

Vad händer nu efter utpekandet av de 80 läkarna?

II Den 25 juli publicerade Expressen 80 namn på läkare som hade blivit fällda av Ansvarsnämnden. Efter några artiklar och insändare i Läkartidningen och Dagens Medicin börjar vi redan glömma bort detta övergrepp på en hel yrkeskår.

När jag läste Expressens artikel hittade jag namn på tre duktiga kolleger och då blev jag påmind om min historieundervisning i skolan när vi pratade om medeltida förbrytare som sattes fast vid skampålen mitt på torget för att allmänheten skulle kunna spotta på dem.

Även om diskussionen har ebbat ut tror jag att de flesta av kollegerna och deras familjer fortfarande lider och känner sig observerade av omvärlden. Jag blir påmind om när jag för cirka tio år sedan fick en erinran, och hur jag och min familj kämpade oss igenom denna tid. Jag undrar verkligen hur det hade gått för mig om Expressen hade publicerat mitt namn då.

Kan vi acceptera att vi som yrkeskår blir behandlade som förbrytare på medeltiden?

Vad kan vi göra?

För det första tycker jag Läkarförbundet bör ta upp diskussionen om hurvida en enstaka prickning av en läkare ska vara en offentlig handling.

Är det verkligen av offentlig intresse att jag för tio år sedan gjorde ett misstag i samband med en galloperation? Jag har därefter säkert opererat ett hundratal patienter utan att misstaget har upprepats. Skulle dessa mina patienter via offentlighetsprincipen har läst om mig hade patient-läkarrelationen säkerligen försämrats drastiskt. Patienterna hade möjligen blivit rädda för att ha mig som operatör samtidigt som mitt självförtroende, som ju ändå är otroligt viktig för att man ska vara en bra operatör, blivit lidande.

Ej offentlig handling

Mitt förslag är således att Läkarförbundet arbetar för att en fällning i Ansvarsnämnden inte automatiskt blir en offentlig handling.

Jag är medveten om att vi bör ha ett system som säkrar kvaliteten och säkerheten i vården, men för den delen behöver man inte hänga ut enskilda individer.

Andra yrkesgrupper som t ex piloter verkar ha ett mycket mer välfungerande system.

Skulle denna yrkesgrupp ha ett liknande system som vi har där de i så fall blir uthängda med namn i pressen skulle väl varje passagerare vara livrädd att flyga med vederbörande, fast han i grunden troligen är en jättebra pilot.

Ett sådant system för att säkra kvali-

teten och säkerheten i vården är inte till gagn för någon.

En helt annan sak är naturligtvis om man t ex utnyttjar sin förskrivningsrätt för att försörja narkomaner och tjäna pengar på detta vis, eller om man uppsåtligt flera gånger skadar patienter. Där kan offentlighetsprincipen vara på sin plats. Vidare hoppas jag att Läkarförbundet agerar kraftfullt i den uppkomna situationen, inte minst för att de drabbade kollegerna ska få en känsla av att kollegiet står bakom dem.

Undersöka möjligheter för stämning

Jag tycker att Läkarförbundets jurister ska undersöka möjligheterna hur Expressen kan stämmas och ådömas ett

Beklämmande flathet mot Expressens publicering

II Den 25 juli gick tidningarna Expressen, Göteborgs-Tidningen och Kvällsposten ut och svartlistade 80 läkare som under fjolåret tilldelats en varning. Svartlistningen gavs ut i mer än 2 miljoner exemplar vilka bland annat spreds i Expressen som en gratistidning.

Listan spreds även över Internet där man allttjämt i vinklade och osakliga ordalag kan ta del av vilka läkare som varnats under fjolåret, utan att någon av dessa har minsta möjlighet att bemöta de uppgifter som sprids om dem eller kommentera de omständigheter som berörde just deras fall. Fyra av kollegerna kom att utpekats trots att länsrätten upphävt deras varningar. En rättelse publicerades några dagar senare, men då endast i 350 000 exemplar och i en tidning man var tvungen att betala för.

Ytterligare ett antal läkare vilkas varning ännu inte vunnit laga kraft utpekades också. Det rörde sig om läkare som överklagat HSANs dom till länsrätten, varför varningen ännu inte vunnit laga kraft. Att en tidning på det här viset pekar ut personer som fällda i mål som ännu inte är avgjorda måste betraktas som högst anmärkningsvärt.

Avvisande svar

Flera av läkarna som pekats ut har vänt sig till Läkarförbundet i syfte att få deras stöd att driva en skadeståndsprocess mot tidningarna i domstol, men alla önskemål har till dags datum blivit avvisade. Förbundets agerande har hittills stannat vid ett fördömande av tidningarnas publicering samt ett brev till de utpekade

skadestånd som blir kännbart för tidningen, så att man tänker sig för nästa gång. Det räcker inte att vi bojkottar och slutar köpa Expressen. När man läser Jokim Berners svar på Per Viderhults inlägg i Läkartidningen förstår man att det föreligger en okunskap om hur en läkares arbete ser ut, och att konflikten med tidningen Expressen ej går att möta i en debatt utan att juridiska åtgärder måste tillgripas.

Jag ser fram emot att Läkarförbundet yttrar sig i frågan och lägger fram en handlingsplan.

Peter Bartelmess

överläkare

kirurgiska kliniken, Östersunds sjukhus

med uppmaning att anmäla ärendet till allmänhetens pressombud.

Hur kan Läkarförbundet agera så svagt i en fråga som i allra högsta grad berör inte bara läkarnas arbetsmiljö utan även deras familjer? Om vi inte reagerar kraftfullt ger vi vårt passiva godkännande till den här formen av journalistik.

Ekonomiskt syfte

Listan med de varnade läkarna ligger allttjämt kvar ute på nätet och där lär den bli kvar om ingen vidtar en rättslig process mot tidningarna i domstol. Syftet med tidningarnas publicering har varit krasst ekonomiska – därför måste vi visa att det inte ska löna sig att kränka människor i medierna. Bara så kan vi hindra att publiceringen inte upprepas.

Det är Läkarförbundets skyldighet att å det snaraste juridiskt och ekonomiskt bistå de kolleger som vänt sig till förbundet i syfte att få hjälp att driva en skadeståndsprocess mot Expressen, GT och Kvällsposten. Allt annat vore ett svek.

Per Videhult

*leg läkare, kirurgkliniken, Västerås
per.videhult@ltvastmanland.se*

Läs mer

Läkarförbundets svar till Bartelmess och Videhult, liksom till alla förbundsmedlemmar, publiceras under Förbundsnytt i detta nummer på sidan 4244.